

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Tolletaten/ Tolldirektoratet
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO

Deres ref
22/08745

Vår ref
19/605-8

Dato
13. juni 2022

Hørings svar - Forskrift til lov om inn- og utførsel av varer og forskrift til lov om tollavgift

Vi viser til brev av 11. mars 2022 med oversendelse av høringsnotat og utkast til forskrift til lov om inn- og utførsel av varer (vareførselsforskriften) og forskrift til lov om tollavgift (tollavgiftsforskriften).

De foreslåtte forskriftene vil erstatte forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften), og vil tre i kraft trer i kraft samtidig som lov om inn- og utførsel av varer (vareførselsloven) og lov om tollavgift (tollavgiftsloven).¹ Slik vi forstår det tas det sikte på ikrafttredelse fra 1. januar 2023.

Tollvernet for landbruksvarer er et bærende element i den norske landbrukspolitikken, og er som utgangspunkt regulert gjennom tolltariffen. I medhold av tolloven § 7-4 fjerde ledd, § 8-3 fjerde ledd¹, § 9-1, § 9-2, § 9-3, § 9-4, § 10-6 og § 12-9 og delegasjonsvedtak av 2. desember 2016, er Landbruks- og matdepartementet tildelt myndigheten til å forvalte tollvernet for landbruksvarer gjennom å endre de ordinære tollsatsene. Hjemlene for våre ordninger vil i all hovedsak videreføres i den nye tollavgiftslov. Hjemlene for sikkerhetsmekanismer for landbruksvarer er derimot plassert i den nye vareførselsloven, og det samme gjelder ordningen for innenlands bearbeiding av landbruksvarer som foreslås som en egen tollprosedyre. Landbruks- og matdepartementet ansvarsområde er derfor berørt av begge forskriftene.

Landbruks- og matdepartementet mener Tolldirektoratet har gjort et godt og grundig arbeid ved utformingen av de nye forskriftene, og vi setter pris på det gode samarbeidet vi har hatt underveis i revisjonsprosessen. Vi er godt fornøyde med de forskriftsendringene som er basert på våre innspill. Herunder forslag til en ny bestemmelse i tollavgiftsloven § 7-11-1

¹ Vareførselsloven og tollavgiftsloven ble vedtatt av Stortinget og sanksjonert i Statsråd 11. mars 2022.

annet ledd bokstav m som gir hjemmel til utlevering av taushetsbelagte opplysninger til landbruksmyndighetene til bruk i deres arbeid med markedsovervåking av handelen med landbruksvarer. Bestemmelsen klargjør at detaljerte importdata som Landbruksdirektoratet mottar fra tollmyndighetenes system TVINN kan utleveres uten hinder av taushetsplikten. Slik handelsstatistikk på detaljert nivå er avgjørende for landbruksmyndighetenes overvåking av handelen med landbruksvarer. Landbruksdirektoratets overvåking av importen av landbruksvarer er helt avgjørende for å kunne utføre lovpålagte oppgave knyttet til markedsreguleringen av landbruksråvarer. Denne overvåkingen er også nødvendig for å kunne identifisere økning i import av varer som kan utløse GSP-sikkerhetsmekanismen eller WTO-sikkerhetsmekanismen. Det har tidligere vært knyttet usikkerhet til hjemmelsgrunnet for en slik informasjonsutveksling, noe som tidvis har vanskeliggjort Landbruksdirektoratets arbeid med å løse sine oppgaver. Denne tydeliggjøringen av hjemmelsgrunnet er derfor, slik departementet ser det, helt avgjørende for at Landbruksdirektoratet skal kunne utføre alle sine forvaltningsoppgaver.

Landbruksmyndighetene er generelt sett helt avhengig av et godt og nært samarbeid med tollmyndighetene for å kunne gjennomføre sine oppgaver knyttet til forvaltningen av tollvernet for landbruksvarer. Det samme gjelder for å kunne oppfylle våre EØS-forpliktelser til veterinær grensekontroll av visse varer fra tredjeland. Det er således positivt at forslaget til endringer i vareførselsforskriften gjør at tillatelsen med direktekjøring nå skal utfases, og at man får på plass et system med registrering og direktefortolling. Landbruks- og matdepartementet viser her til Mattilsynets innspill til høringen av vareførselsforskriften og støtter deres merknader til forslaget.

Landbruksmyndighetene er avhengig av at tolletaten har tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre kontroll av vareførselen av landbruksvarer, og at tolletaten prioriterer slike saker. For at tollvernet for norske landbruksvarer skal fungere etter sin hensikt, må varer bli korrekt klassifisert og importøren deklarerer varene riktig. Kontroll av at varen er klassifisert på riktig varenummer er nødvendig for å sikre at tollsatsen blir beregnet etter korrekte bestemmelser. Landbruksmyndighetenes regelverk er i stor utstrekning tillitsbasert, det er således avgjørende at det føres effektiv og målrettet kontroll av vareførselen for å unngå en uthuling av tollvernet. Eksempelvis kan vi her trekke frem varer som importeres og eksporteres på ordningene for innenlandsk og utenlands bearbeiding. For å sikre riktig tollbehandling av slike varer er det avgjørende at Landbruksdirektoratet kan identifisere og kontrollere varestrømmen inn og ut. Vi forutsetter derfor at man fortsatt skal ha egne prosedyrekoder for dette, slik som i dag.

En viktig del av kontrollarbeidet er også den etterkontrollen som gjennomføres etter at varene har kommet inn på det norske markedet. For tollnedsettelse gitt på vilkår av en spesifikk sluttbruk, vil kontroll av om vilkåret er overholdt heller ikke være mulig før varen er tatt i bruk av importøren eller eventuelt senere erverver.

Korrekt tollverdi, som er vesentlig for overvåking av importen og konkurransevilkårene for norske landbruksvarer, kontrolleres også i etterkant av grensepassering. Å fastsette korrekt

tollverdi er viktig uavhengig av om den påvirker tollsatsen, slik den gjør på varenummer med prosenttoll, eller ikke. Den er grunnlaget for all vurdering av importens verdi, både i den offentlige handelsstatistikken og mer detaljert i de dataene Landbruksdirektoratet får tilgang til. Tollsatsene fastsatt av Landbruksdirektoratet, basert på prisforskjellen mellom norske varer og import, kan kun evalueres dersom tollverdi er tilgjengelig og korrekt. Tolletatens revisjonsbaserte etterkontroll er således en forutsetning for at importregimet for landbruksvarer fungerer som forutsatt, og må gis tilstrekkelig ressurser og prioritet.

Vi vil også fremheve viktigheten av at avdekkede brudd får konsekvenser for importøren. Uten reaksjoner etter tolletatens regelverk kan importøren risikofritt feildeklare varer eller bryte krav til sluttbruk uten andre konsekvenser enn omberegning av toll til korrekt tollsats. Dette vil kunne redusere incentivet til å etterleve regelverket og derigjennom kunne bidra til å uthule tollvernet for landbruksvarer. Dette ville også likestilt de som forsøkte å jukse med dem som lojalt innrettet seg etter regelverket.

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
avdelingsdirektør

Siv Tanja Durteste
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer